

Opleidingsplan leergang Voertuigbediener

11 december 2008

Brandweeracademie
Postbus 7010
6801 HA Arnhem

T 026 355 24 10
F 026 351 50 51
info@nifv.nl

Voorwoord

Voor u ligt het opleidingsplan voor de leergang Voertuigbediener. Dit opleidingsplan sluit aan bij het Besluit Personeel Veiligheidsregio's en het bijbehorende landelijk functiehuis brandweer.

Het opleidingsplan is afgeleid van het functie- en competentieprofiel Voertuigbediener, het kwalificatieprofiel Voertuigbediener en de proeve van bekwaamheid Voertuigbediener.

Aan de totstandkoming van dit opleidingsplan is bijgedragen door:

Dhr. P. Butter	hoofd ondersteuning, planning en beheer, Brandweer Opleidingscentrum Amsterdam-Amstelland Schiphol
Dhr. J. Rikers	officier opleiden en oefenen, brandweer Roermond
Dhr. T. de Vos	staf lid repressie, veiligheidsregio Zuid-Holland zuid
Mevr. A. de Graaf	beleidsmedewerker Nbbe
Dhr. M. Leune	beleidsmedewerker Nbbe
Dhr. H. Frentz	trainer/adviseur NIFV
Dhr. S. Veltman	onderwijskundige NIFV

Inhoud

Voorwoord	2
Inleiding	4
Uitgangspunten	5
1.1 Kerntaken en competenties	5
1.2 Werkzaamheden, beoordelingscriteria en keuzes & dilemma's	6
1.3 Opbouw en indeling	6
2. Basisontwerp leergang voertuigbediener	7
2.1 Blok 1: basiskennis voertuigbediener	9
2.2 Blok 2: pompbediener	11
2.3 Blok 3: bediener redvoertuig	13
2.4 Blok 4: bediener hulpverleningsvoertuig	15
2.5 Blok 5: bediener haakarmbak voertuig	16
2.6 Blok 6: bediener verbindingscommandowagen	17
3. Studielast leergang Voertuigbediener	19
3.1 Vaststelling studielast	19
3.2 Studielast per blok	19
3.3 Studielast per werkvorm	20
4. Werkend leren	21
4.1 Werkend leren in de leergang Voertuigbediener	21
4.2 Leerwerkplek	21
4.3 Leerwerkplekbegeleider	21
4.4 Verhouding werkend leren t.o.v. andere onderwijsvormen	22
5. Overige adviezen	23
5.1 Instroomniveau leergang Voertuigbediener	23
5.2 Instructeurs leergang Voertuigbediener	23
Bijlage	24

Inleiding

In dit werkdocument leggen we de resultaten vast van de ontwerpbijeenkomsten voor de leergang Voertuigbediener.

Dit document is bestemd voor alle personen die betrokken zijn bij (de verdere inrichting en organisatie van) de leergang Voertuigbediener: ontwikkelgroep, onderwijskundige(n), ontwikkelaars, etc. Dit document vormt voor hen de leidraad bij het uitwerken van de leergang.

Uitgangspunten

1.1 Kerntaken en competenties

De leergang Voertuigbediener richt zich op de kerntaken en competenties van de functie voertuigbediener zoals deze in het functie- en competentieprofiel van de functie voertuigbediener zijn vastgelegd. De onderstaande tabel is afgeleid van dit functie- en competentieprofiel.

Kerntaken	Kerntaak 1 Uitruk / verkenning	Kerntaak 2 Inzet	Kerntaak 3 Nazorg
Competenties			
Probleem oplossen		Niveau 1	
Leren en reflecteren			Niveau 1
Daadkracht		Niveau 1	
Inleven			Niveau 1
Onafhankelijk		Niveau 1	
Mondeling communiceren			Niveau 1
Flexibiliteit	Niveau 1 ¹		

De kerntaken vormen het centrale uitgangspunt voor de invulling van dit opleidingsplan. De competenties zijn vooral gekoppeld aan de werkzaamheden per kerntaak, en komen in het onderwijs terug in de vorm van leeractiviteiten. In dit opleidingsplan worden deze leeractiviteiten benoemd. Deze leeractiviteiten vormen de basis voor het te ontwikkelen onderwijs.

¹ De niveaubeschrijvingen van de competenties vindt u terug in de bijlage.
 BRANDWEERACADEMIE

1.2 Werkzaamheden, beoordelingscriteria en keuzes & dilemma's

De kerntaken uit het functie- en competentieprofiel Voertuigbediener worden in het kwalificatieprofiel nader uitgewerkt in werkzaamheden, beoordelingscriteria en keuzes & dilemma's. De werkzaamheden komen in dit opleidingsplan terug (zie hoofdstuk 2). De beoordelingscriteria en de keuzes & dilemma's worden verwerkt in de lesplannen en leeropdrachten, en komen niet afzonderlijk terug in dit opleidingsplan. Daarnaast komen de beoordelingscriteria en keuzes & dilemma's terug in de proeve van bekwaamheid bij deze leergang.

1.3 Opbouw en indeling

De leergang Voertuigbediener is opgebouwd uit 6 blokken (1 algemeen blok en 5 voertuigspecifieke blokken).

De leergang start met een algemene inleiding (blok 1) waarin de functie van Voertuigbediener en overkoepelende kennis en vaardigheden aan de orde komen. Deze kennis en vaardigheden, zoals het creëren van een veilige werkomgeving en het opstellen van het voertuig, zijn essentieel en spelen een grote rol in alle volgende blokken.

De overige 5 blokken zijn voertuigspecifieke blokken. Deze zijn ingedeeld naar het type voertuig waar een voertuigbediener werkzaam mee kan zijn. In ieder van deze blokken staan de voertuigspecifieke kennis en vaardigheden centraal.

Het eerste blok is verplicht voor alle deelnemers. Voor wat betreft de specialisatieblokken kan de deelnemer in samenspraak met zijn korps een keuze maken voor één of meerdere specialisatieblokken. Er is geen volgorde van blokken. Er is geen volgorde van blokken.

Binnen de verschillende blokken komen de werkzaamheden van de drie verschillende kerntaken (Uitruk & verkenning, Inzet en Nazorg) aan de orde.

2. Basisontwerp leergang voertuigbediener

De leergang Voertuigbediener is opgebouwd uit de volgende blokken, conform de opzet zoals toegelicht in paragraaf 1.3:

Blok 1	Basiskennis Voertuigbediener	Proeve-onderdeel: Theorietoets (Algemene) Basiskennis
	<ul style="list-style-type: none"> - Toelichting op functie / leergang - Voertuigen, kenmerken en inzetmogelijkheden - Het creëren van een veilige werkomgeving - Opstellen en gidsen van voertuigen 	
Blok 2	Pompbediener	Proeve-onderdeel: Theorietoets Pompbediener
	<ul style="list-style-type: none"> - Pompen, kenmerken en inzetmogelijkheden - Hydrodynamica - Bluswatervoorzieningen - Watertransport - Pompbediening 	Proeve-onderdeel: Praktijktoets Pompbediener
Blok 3	Bediener Redvoertuig	Proeve-onderdeel: Theorietoets Redvoertuig
	<ul style="list-style-type: none"> - Redvoertuigen, kenmerken en inzetmogelijkheden - Afstempelen - Vlucht - Veiligheidsvoorzieningen - Toebehoren - Noodbediening 	Proeve-onderdeel: Summatieve toetskaart Redvoertuig
Blok 4	Bediener Hulpverleningsvoertuig	Proeve-onderdeel: Theorietoets HV
	<ul style="list-style-type: none"> - Hulpverleningsvoertuigen, kenmerken en inzetmogelijkheden - Stroomkennis - Stabiliseren - Lier, generator en kraan 	Proeve-onderdeel: Summatieve toetskaart HV

Blok 5	<p>Bediener Haakarmbak voertuig</p> <ul style="list-style-type: none"> - Creëren van een veilige werkomgeving - Oefenen met op- en afzetten van bakken - Manoeuvreren - Werken met een kraan 	<p>Proeve-onderdeel: Summatieve toetskaart Haakarmbak voertuig</p>
--------	--	--

Blok 6	<p>Bediener Verbindings-, commando voertuig</p> <ul style="list-style-type: none"> - Creëren van een veilige werkomgeving - Gebruikgereed maken van VC 	<p>Proeve-onderdeel: Summatieve toetskaart VC</p>
--------	--	---

2.1 Blok 1: basiskennis voertuigbediener

Kerntaken	Werkzaamheden	Thema's	Leeractiviteiten	Locatie	Studiebelasting in uren
Kerntaak-overstijgend	verkenning van de leergang en functie	Toelichting op leergang	Bijeenkomst 1 Introductie leergang	Opleidingsinstituut	3
		Positionering van de functie binnen het werkveld	Taken en verantwoordelijkheden voertuigbediener Voertuigen: kenmerken en inzetmogelijkheden Opstellen voertuig bij brand, hv, ogs en wo Beoordelingscriteria opstelplaats	Zelfstudie	2
Uitruk en verkenning	stelt (in overleg met de chauffeur en/of zijn leidinggevende) het voertuig zodanig op dat hij zijn werkzaamheden op een veilige en verantwoorde wijze uit kan voeren	Veiligheid personeel en materieel Beoordelen opstelplaats	Bijeenkomst 2 Oriëntatie voertuigen (in korps) Creëren van een veilige werkomgeving Gidsen van voertuigen Inzetgereed maken Nazorg	Opleidingsinstituut	3
	creëert een veilige werkomgeving rondom het voertuig	Veiligheid personeel en materieel			
	assisteert de chauffeur d.m.v. gidsen	Gidsen			
Nazorg	maakt, in samenspraak met de bevelvoerder /leidinggevende, het voertuig/materieel/materiaal inzetgereed	Materiaalkennis	Leerwerkplekopdracht Het creëren van een veilige werkomgeving. Leerwerkplekopdracht Het gidsen van voertuigen.	Werkplek	1,5
	neemt met de ploegleden deel aan een evaluatiegesprek over de inzet	Evaluatie / nazorg			
	neemt met de ploegleden deel aan een nazorggesprek	Evaluatie / nazorg	Theorietoets basiskennis voertuigbediener		45 minuten

	na een traumatische ervaring				
--	------------------------------	--	--	--	--

NEDERLANDS INSTITUUT
FYSIEKE VEILIGHEID *Nibra*

2.2 Blok 2: pompbediener

Kerntaken	Werkzaamheden	Thema's	Leeractiviteiten	Locatie	Studiebelasting in uren
Uitruk en verkenning	Stelt (in overleg met de chauffeur en/of leidinggevende) het voertuig zodanig op dat hij zijn werkzaamheden op een veilige en verantwoorde wijze uit kan voeren.	Beoordelen opstelplaats	Bijeenkomst 1 Pompen: kenmerken en inzetmogelijkheden Zuig- en persdruk Manometrische opvoerdruk	Opleidingsinstituut Zelfstudie	3 2
Inzet	verzorgt de waterwinning <ul style="list-style-type: none"> • zorgt voor de goede werking van de pomp • verhelpt eenvoudige storingen • voorziet in een ongestoorde waterlevering • maakt gebruik van bluswatervoorzieningen 	Waterwinning Hydrodynamica Watertransport Materiaalkennis Veiligheid personeel	Praktijkavond 1 + 2 Bijeenkomst 2 Meetinstrumenten Waterlevering van de pomp Werken met vuistregels Centrifugaal- en ontluchtingspompen	Opleidingsinstituut Opleidingsinstituut Zelfstudie Werkplek	6 3 2 1.5
	bedient het voertuig / de apparatuur <ul style="list-style-type: none"> • houdt de pomp operationeel 	Materiaalkennis Pompbediening	Leerwerkplekopdracht Oriëntatie pompen in eigen korps Praktijkavond 3 + 4	Opleidingsinstituut	6
	geeft materiaal en middelen uit en neemt deze in	Materiaalkennis	Bijeenkomst 3 Bluswatervoorzieningen Watertransport Werken met vuistregels	Opleidingsinstituut Zelfstudie	3 2
	heeft oog voor de omgeving van het voertuig	Veiligheid personeel			
Nazorg	maakt, in samenspraak met de bevelvoerder/ leidinggevende, het voertuig/materieel/materiaal inzetgereed	Materiaalkennis	Praktijkavond 5 + 6 Bijeenkomst 4 Pompbediening Gebruik en onderhoud Praktijkavond 7 + 8	Opleidingsinstituut Opleidingsinstituut Zelfstudie Opleidingsinstituut	6 3 2 6

			Leerwerkplekopdracht Uitgifte van materiaal en middelen	Werkplek <small>NEDERLANDS IN FYSIEKE VEILIGHEID Nibra</small>	1.5
			Leerwerkplekopdracht Waterwinning, lage druk, hoge druk en gecombineerd	Werkplek	3 x 2
			Theorietoets Pompbediener Praktijktoets Pompbediener		45 minuten 30 minuten

Tijdens de praktijkavonden staat het oefenen (in carrouselvorm) van de werkzaamheden van de voertuigbediener centraal.

De volgende onderwerpen komen aan de orde:

- creëren van een veilige werkomgeving
- lage druk, hoge druk en gecombineerd werken
- werken met een aanjaagverband
- verschillende vormen van waterwinning
- voeden droge stijgleiding
- werken met vuistregels
- waterafgifte (naar bijvoorbeeld redvoertuig en waterkanon)
- problemen oplossen, (eenvoudige) storingen verhelpen
- uitgifte van materiaal en middelen

2.3 Blok 3: bediener redvoertuig

Kerntaken	Werkzaamheden	Thema's	Leeractiviteiten	Locatie	Studie-belasting in uren
Uitruk en verkenning	Stelt (in overleg met de chauffeur en/of leidinggevende) het voertuig zodanig op dat hij zijn werkzaamheden op een veilige en verantwoorde wijze uit kan voeren.	Beoordelen opstelplaats	Bijeenkomst Redvoertuigen: kenmerken en inzetmogelijkheden Afstempelen Vlucht Veiligheidsvoorzieningen Toebehoren Inzetmogelijkheden Noodbediening	Opleidingsinstituut Zelfstudie (lesboek + gebruikershandleiding)	3 6
Inzet	overlegt over de inzetmogelijkheden met de leidinggevende	Materiaalkennis Beoordelen opstelplaats Creëren van een veilige werkplek	Leerwerkplekopdracht Beheersen van het redvoertuig (vanaf de hoofd- en nevenbedienplaats) Opstellen voertuig (verschillende locaties) Noodsysteem Inventaris en toebehoren (ademplucht, brancarddrager en verlichting)	Werkplek	8 x 3
	maakt het voertuig inzetgereed	Algemene voertuigbediening Beoordelen opstelplaats Opstellen van het voertuig Veiligheid personeel en materieel	Veiligheid (algemene veiligheid, creëren veilige werkplek en valbescherming) Toetskaart Inzet redvoertuig onder tijdsdruk (redding + keuze uit brand, hulpverlening of assistentie ambulance) Bediening vanuit de hoofd- en nevenbedienplaats	Oefenlocatie / -centrum	1
	bedient het voertuig op een veilige en verantwoorde wijze	Algemene voertuigbediening Veiligheid personeel en materiaal	Theorietoets bediener Redvoertuig		45 minuten

Opleidingsplan leergang Voertuigbediener

	verhelpt eenvoudige storingen	Voertuigkennis Noodbediening			
	heeft overleg met andere hulpverleners over de inzet van het voertuig	Materiaalkennis Creëren van een veilige werkplek Voertuigkennis			
Nazorg	maakt, in samenspraak met de bevelvoerder/leidinggevende, het voertuig/materieel/materiaal inzetgereed	Materiaalkennis			

2.4 Blok 4: bediener hulpverleningsvoertuig

Kerntaken	Werkzaamheden	Thema's	Leeractiviteiten	Locatie	Studie-belasting in uren
Uitruk en verkenning	stelt (in overleg met de chauffeur en/of leidinggevende) het voertuig zodanig op dat hij zijn werkzaamheden op een veilige en verantwoorde wijze uit kan voeren.	Beoordelen opstelplaats	Bijeenkomst Hulpverleningsvoertuigen: kenmerken en inzetmogelijkheden Stroomkennis Lier, generator en kraan Stabiliseren Leerwerkplekopdracht Verkenning van het voertuig Leerwerkplekopdracht / toetskaart Werken met de bekpakking / materialen en stroomvoorziening van het voertuig Aanvullend voor voertuigen die uitgerust zijn met een: <ul style="list-style-type: none"> • Lier • Kraan Theorietoets bediener hulpverleningsvoertuig	Opleidingsinstituut	3
Inzet	overlegt over de inzetmogelijkheden met de leidinggevende	Materiaalkennis Beoordelen opstelplaats Creëren van een veilige werkplek		Zelfstudie lesboek	2
	maakt het voertuig inzetgereed	Algemene voertuigbediening Beoordelen opstelplaats Opstellen van het voertuig Veiligheid personeel en materieel		(gebruikershand- leiding kraan en lier)	(4)
	bedient het voertuig op een veilige en verantwoorde wijze	Algemene voertuigbediening Veiligheid personeel en materiaal		Werkplek	1.5
	verhelpt eenvoudige storingen	Voertuigkennis		Werkplek	2 x 3
	heeft overleg met andere hulpverleners over de inzet van het voertuig	Materiaalkennis Creëren van een veilige werkplek Voertuigkennis			(3) (2 x 3)
Nazorg	maakt, in samenspraak met de bevelvoerder/ leidinggevende, het voertuig/materieel/materiaal inzetgereed	Materiaalkennis			45 minuten

2.5 Blok 5: bediener haakarmbak voertuig

Kerntaken	Werkzaamheden	Thema's	Leeractiviteiten	Locatie	Studiebelasting in uren
Uitruk en verkenning	Stelt (in overleg met de chauffeur en/of leidinggevende) het voertuig zodanig op dat hij zijn werkzaamheden op een veilige en verantwoorde wijze uit kan voeren.	Beoordelen opstelplaats	Leerwerkplekopdracht/ toetskaart Creëren van een veilige werkomgeving Het op- en afzetten van bakken Manoeuvreren	Werkplek	2 x 3
Inzet	maakt het materiaal inzetgereed	Materiaalkennis Beoordelen opstelplaats Creëren van een veilige werkplek	Leerwerkplekopdracht / toetskaart Aanvullend voor haakarmvoertuigen die uitgerust zijn met een: <ul style="list-style-type: none"> • Lier • Kraan 	Werkplek	(3) (2 x 3)
	overlegt over de inzetmogelijkheden met de leidinggevende	Algemene voertuigbediening Beoordelen opstelplaats Opstellen van het voertuig Veiligheid personeel en materieel			
	heeft overleg met andere hulpverleners over de inzet van het voertuig	Voertuigkennis			
	bedient het materiaal op een veilige en verantwoorde wijze	Materiaalkennis Creëren van een veilige werkplek Voertuigkennis			
Nazorg	maakt, in samenspraak met de bevelvoerder/ leidinggevende, het voertuig/ materieel/materiaal	Materiaalkennis			

inzetgereed				
-------------	--	--	--	--

2.6 Blok 6: bediener verbindingcommandowagen

Kerntaken	Werkzaamheden	Thema's	Leeractiviteiten	Locatie	Studie-belasting in uren
Uitruk en verkenning	Stelt (in overleg met de chauffeur en/of leidinggevende) het voertuig zodanig op dat hij zijn werkzaamheden op een veilige en verantwoorde wijze uit kan voeren.	Beoordelen opstelplaats	Leerwerkplekopdracht / toetskaart Creëren van een veilige werkomgeving Gebruiksgereed maken van VC (stroomvoorziening en verbindingen opzetten)	Werkplek	2 x 3
Inzet	maakt het voertuig inzetgereed	Beoordelen opstelplaats Opstellen van het voertuig Veiligheid personeel en materieel			
	verhelpt eenvoudige storingen	Voertuigkennis			
	heeft overleg met andere hulpverleners over de inzet van het voertuig	Creëren van een veilige werkplek			
Nazorg	maakt, in samenspraak met de bevelvoerder/ leidinggevende, het voertuig/ materieel/materiaal	Materiaalkennis			

	inzetgereed			
--	-------------	--	--	--

NEDERLANDS INSTITUUT
FYSIEKE VEILIGHEID *Nibra*

3. Studielasting leergang Voertuigbediener

3.1 Vaststelling studielasting

De studielasting van de leergang Voertuigbediener behelst de uren die een onderwijsdeelnemer gemiddeld besteedt aan het leren op het brandweeropleidingsinstituut (contacturen), de benodigde zelfstudie (bestuderen en verwerken van theorie) en het werkend leren. De contacturen zijn verdeeld over klassikaal theorie- en praktijkonderwijs.

Vanzelfsprekend zijn vooral de uren die worden besteed aan zelfstudie en werkend leren afhankelijk van de studievaardigheden van de onderwijsdeelnemer en de regionale faciliteiten en mogelijkheden voor het werkend leren.

De studielasting van de leergang Voertuigbediener is gebaseerd op alle leeractiviteiten die de ontwikkelgroep per kerntaak nodig vond, om deze kerntaak als beginnend beroepsbeoefenaar in voldoende mate te beheersen. Bij het uitwerken van kerntaken in leeractiviteiten heeft de ontwikkelgroep zowel onderwijskundige als vakinhoudelijke keuzes gemaakt. Deze keuzes zijn gemaakt op basis van ervaringen met bepaalde leeractiviteiten in de praktijk. De studielasting is de som van de tijdsduur van alle leeractiviteiten.

De tijdsduur per leeractiviteit is gebaseerd op een schatting. De ervaring op basis waarvan de schatting plaatsvindt, is via de ontwikkelgroep Voertuigbediener ingebracht door docenten en andere vertegenwoordigers van de opleidingsinstellingen. Zo is er binnen brandweer Nederland een brede consensus over de gemiddelde duur van een klassikale of praktijkles. De ontwikkelgroep Voertuigbediener heeft bij de vaststelling van de studielasting dus een empirische insteek gekozen. Deze studielasting is een adviserende indicatiestelling.

Na invulling van de diverse leeractiviteiten per blok, in overleg met de ontwikkelgroep, wordt de studielasting van de leergang in totaal vastgesteld op minimaal 121,5 en maximaal 143,5 uur. Hierbij zijn twee zaken van belang:

1. De studielasting is variabel als gevolg van verschillen in het uitrustingsniveau van de voertuigen in blok 4 en 5.
2. Het zal zelden of nooit voorkomen dat een voertuigbediener alle blokken van deze leergang doorloopt. Aanvullend aan het eerste verplichte en voorwaardelijke basisblok wordt een keuze gemaakt voor één of meerdere voertuigspecifieke blokken.

3.2 Studielasting per blok

	Opleidingsinstituut	Werkplek	Zelfstudie	Totaal
Blok 1 ALG	6	3	2	11
Blok 2 PMP	36	9	8	53
Blok 3 RV	3	24	6	33
Blok 4 HV	7,5 + (3) + (6)	3	2 + (4)	12,5 - 25,5
Blok 5 HAB	-	6 + (3) + (6)	-	6 - 15
Blok 6 VC	-	6	-	6

Vergelijking met de modulaire opleidingsstructuur

De studiebelasting van blok 2 (Pompbediener) is gebaseerd op die van de module Pompbediener uit de modulaire opleidingsstructuur. De module Pompbediener heeft in de modulaire opleidingsstructuur een studiebelasting van 60 uur. Dat is 7 uur meer dan het aantal uren (53) dat voor blok 2 in de leergang Voertuigbediener wordt gerekend. Een gedeelte van deze 7 is verwerkt in blok 1, Algemene Basiskennis Voertuigbediener.

3.3 Studiebelasting per werkvorm

Werkvorm	Uren blok 1	Uren blok 2	Uren blok 3	Uren blok 4	Uren blok 5	Uren Blok 6	Totaal
Opleidings-instituut	6	36	3	7,5 + (3) + (6)	-	-	52,5 - 61,5
Werkplek-leren	3	9	24	3	6 + (3) + (6)	6	51 - 60
Zelfstudie	2	8	6	2 + (4)	-	-	18 - 22
Totaal	11	53	33	12,5 - 25,5	6 - 15	6	

4. Werkend leren

4.1 Werkend leren in de leergang Voertuigbediener

Werkend leren kan op verschillende manieren worden ingevuld. De meest ultieme vorm is de 'echte' beroepspraktijk en daar waar dit mogelijk is, wordt hier binnen het brandweeronderwijs voor gekozen.

In deze leergang is gekozen voor werkend leren door middel van leerwerkplekopdrachten. Deze leerwerkplekopdrachten worden afgewisseld met theorie- en praktijkbijeenkomsten en zelfstudie.

De leerwerkplekopdrachten stellen de onderwijsdeelnemer in staat om vaardig te worden in het gebruik en de toepassing van voertuigen die in het korps aanwezig zijn. De onderwijsdeelnemer wordt dus tijdens de leergang korps specifiek opgeleid. Op deze manier wordt voorkomen dat een deelnemer na het doorlopen van de leergang Voertuigbediener alsnog een korps specifiek deel moet doorlopen om vaardig te worden in het gebruik van, de in het korps aanwezige, voertuigen.

4.2 Leerwerkplek

Een leerwerkplek kan gedefinieerd worden als de omgeving waarbinnen de leeropdracht naar behoren kan worden uitgevoerd, begeleid en beoordeeld. Het wat van de leeropdracht bepaalt waar deze het beste kan worden uitgevoerd en wie de begeleiding ter hand neemt.

Tijdens de leergang zijn de onderwijsdeelnemers aangesteld in het korps, en zoveel mogelijk praktisch inzetbaar. Ze gebruiken hun (toekomstige) werkplek om aan de hand van leer(werkplek)opdrachten theorie en praktijk met elkaar te verbinden. Hierbij past men het geleerde in de praktijk toe, doet men praktijkervaring op, reflecteert men op deze praktijkervaring en verdiept men de praktijkervaring met nieuwe (theoretische) inzichten. Tijdens de uitvoering van leerwerkplekopdrachten krijgt de onderwijsdeelnemer begeleiding van zijn leerwerkplekbegeleider.

Trajectbegeleider

Overigens bepaalt de trajectbegeleider in overleg met de werkgevers in de regio de uiteindelijke leerwerkplek(ken). Uitgangspunt dient daarbij wel te zijn dat de onderwijsdeelnemer in staat wordt gesteld om alle leeropdrachten naar behoren te kunnen uitvoeren. De trajectbegeleider is binnen het brandweeronderwijs verantwoordelijk voor het monitoren van de kwaliteit van de leerwerkplek. Kijk voor het profiel van de trajectbegeleider op www.bkbp.nl.

4.3 Leerwerkplekbegeleider

De leerwerkplekbegeleider begeleidt de onderwijsdeelnemer tijdens het leren op de werkplek. Het gaat om een rol binnen een reguliere functie in een brandweerkorps. Kijk voor het profiel waar een leerwerkplekbegeleider aan dient te voldoen op www.bkbp.nl.

Aanvullende kennis en vaardigheden

Voor leerwerkplekbegeleiders van de leergang Voertuigbediener adviseert de ontwikkelgroep dat deze beschikken over ruime kennis en ervaring met betrekking tot het te bedienen voertuig.

4.4 Verhouding werkend leren t.o.v. andere onderwijsvormen

In de leergang Voertuigbediener wordt de volgende indeling aangehouden:

43 % van de onderwijstijd: Opleidingsinstituut

42 % van de onderwijstijd: Werkplekleren

15 % van de onderwijstijd: Zelfstudie

Ritmiek

De leergang Voertuigbediener kent geen vaste ritmiek zoals 1 dag(deel) werkend leren per week. Het werkend leren in de leergang Voertuigbediener wordt bepaald door de leeractiviteiten en leeropdrachten per kerntaak.

5. Overige adviezen

5.1 Instroomniveau leergang Voertuigbediener

Het Landelijk Functiehuis Brandweer geeft aan dat de functie Voertuigbediener een functie op VMBO niveau is. In het kwalificatieprofiel is als instroomeis een afgeronde Manschap A opleiding gedefinieerd.

5.2 Instructeurs leergang Voertuigbediener

Instructeurs in de leergang Voertuigbediener beschikken in beginsel over het Rijksdiploma Instructeur. Deze dekt de pedagogisch-didactische competenties waarover een instructeur dient te beschikken. Daarnaast wordt in het kwalificatieprofiel Instructeur aangegeven dat de benodigde brandweervakinhoudelijke kennis per leergang zal verschillen. Het gaat hier om de verdiepende voertuigspecifieke kennis die een instructeur in staat stelt om boven de stof te kunnen staan. Daarnaast zullen Instructeurs voor de leergang Voertuigbediener moeten beschikken over ruime ervaring ten aanzien van de bediening van het te instrueren voertuig.

Bijlage

Niveaubeschrijvingen competenties (bron: Competentiewoordenboek):

Competenties functie voertuigbediener

Probleem oplossen (niveau 1)

- signaleert tijdig knelpunten binnen het eigen organisatieonderdeel en lost deze binnen de gestelde kaders op.
- formuleert binnen gestelde kaders verschillende alternatieven of oplossingen.
- dringt door tot de kern van het probleem; achterhaalt onderliggende oorzaken om herhaling te voorkomen.
- voorziet problemen en anticipeert hierop.

Leren en reflecteren (niveau 1)

- stelt zich vragend op en toont wil om te leren.
- vraagt feedback op eigen functioneren, luistert actief en vraagt door.
- zet met behulp van feedbackgever concrete feedback om in acties.
- volgt (nieuwe) ontwikkelingen in eigen vakgebied.

Daadkracht (niveau 1)

- handelt moedig in lastige situaties, neemt verantwoorde risico's.
- neemt beslissingen op grond van relevante informatie en duidelijke feiten, waarbij de gevolgen van de besluiten voorspelbaar zijn.
- neemt en motiveert beslissingen binnen het eigen werkterrein.
- blijft achter gemaakte keuzen (van zichzelf of van partners/experts) staan.

Inleven (niveau 1)

- beïnvloedt het gesprek en de sfeer door gevoelens te benoemen, stuurt het gesprek in de juiste richting en houdt de relatie goed; beheerst de eigen emoties.
- toont belangstelling, luistert actief, vraagt door, houdt rekening met eigen emoties en die van anderen en reflecteert hierop.
- houdt rekening met omstandigheden en praktijkervaringen van partners/experts en toont begrip en waardering.
- communiceert open en durft eigen vragen, zorgen en leerpunten bespreekbaar te maken.

Onafhankelijk (niveau 1)

- vertrouwt op zichzelf, maakt zelfstandig keuzen binnen het eigen takenpakket en aandachtsgebied en laat zich daarbij niet weerhouden door belemmeringen.
- vraagt feedback en hulp op het juiste moment op basis van een inschatting van de eigen kennis en vaardigheden.
- werkt zelfstandig en vaart duidelijk een eigen koers binnen gestelde kaders.

Mondeling communiceren (niveau 1)

- drukt zich zowel mondeling als schriftelijk goed uit bij contacten van verschillend niveau, onderbouwt de boodschap met duidelijke argumenten.
- stelt zich open en onbevooroordeeld op in een gesprek, interpreteert verbale en non-verbale signalen en vraagt na of de boodschap goed begrepen is.
- formuleert tactvol, stemt taal, gebaren en houding af op de behoefte en belangen van de ander.
- stelt open vragen en vraagt door; geeft feedback wanneer daar om wordt gevraagd.
- redigeert interne documenten en schrijft documenten voor extern gebruik.

Flexibiliteit (niveau 1)

- pakt nieuwe zaken snel op, ook bij aangrenzende werkzaamheden.
- interpreteert regels en richtlijnen en richt zich daarbij op de bedoeling van de vastgestelde regels.
- accepteert dat werkzaamheden door partners/experts en door omstandigheden bepaald worden en handelt daarnaar; staat open voor veranderingen en verbeteringen die partners/experts voorstellen.
- past gedrag aan bij veranderende omstandigheden/ schakelt snel tussen verschillende werkzaamheden.